

AZ „OKTATÁS ÉS TÁRSADALOM” NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

Preambulum

A doktori iskola szervezeti és működési szabályzata a Bölcsészettudományi Kar Doktori szabályzatának melléklete, kizárólag a PTE doktori szabályzatában, habilitációs szabályzatában és a BTK doktori szabályzatában, habilitációs szabályzatában foglaltakkal együtt érvényes, ezeket egészíti ki. (A hivatkozott szabályzatok megtekinthetők a <http://www.btk.pte.hu/menu/113/107> címen.)

I.

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§ (1) A PTE BTK „OKTATÁS ÉS TÁRSADALOM” NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLÁJA (a továbbiakban OTDI) a MAB 2005/9/III/1. sz. határozata alapján akkreditált doktori képzést folytat, amelynek szabályozását a PTE Egyetemi Doktori Szabályzatának (továbbiakban: EDSZ) és a Bölcsészettudományi Kar Doktori Szabályzatának (továbbiakban: KDSZ), valamint a PTE Egyetemi Habilitációs Szabályzatának (továbbiakban: EHSZ) és a Bölcsészettudományi Kar Habilitációs Szabályzatának (továbbiakban: KHSZ) rendelkezései szerint határozza meg¹. Javaslatait, állásfoglalásait az illetékes szakterületi, valamint az egyetemi hatáskörű bizottságok, testületek elé terjeszti.

(2) Székhelye: PTE BTK 7624 Pécs, Ifjúság útja 6. („B” épület 101.)

A doktori iskola vezetője: Ambrusné Prof. Dr. Kéri Katalin, intézetigazgató egyetemi tanár.

2.§ (1) Az OTDI által szervezett doktori képzésnek két formája van: a képzés teljes idejű, nappali munkarendben és részidejű, levelező munkarendben folyhat. Az OTDI szervezett képzés keretében, illetve egyéni felkészülés alapján doktori (PhD) fokozat odaítélésére tesz javaslatot.

(2) Az OTDI a KHSZ 6. § alapján rendelkezik:

a) a doktori képzésre és a doktori fokozat odaítélésére vonatkozó javaslattétel együttes jogával,

b) a doktori képzés jogával, amely felöleli a doktori témák meghirdetésének, az oktatási foglalkozások tartásának jogát, a kreditelismeréseknek és a vizsgáztatásban való részvételnek a jogát,

c) a doktori képzésbe történő felvételi eljárás lebonyolításának jogával, kijelölheti a doktori felvételi bizottság tagjait,

---

¹ http://www.pte.hu/files/tiny_mce/File/szabalyzatok/13mell-doktoriszabalyzat20130801.pdf ;

- d) a témavezetők személyéről, a fokozatszerzési eljárások indításáról, a doktori szigorlat tárgyairól, a szigorlati vizsgabizottságokról,
- e) az Egyetemi Doktori Bizottságba (a továbbiakban EDB), valamint a KDHT-ba való tagdelegálás jogával,
- f) a saját működésüket meghatározó saját szabályzat megalkotásának jogával és kötelezettségével.

II.

AZ OTDI SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDÉSE

1.§ (1) Az OTDI működése a törzstagok, témavezetők, oktatók, valamint meghívott hazai és külföldi oktatók és kutatók tevékenységén alapul. A doktori iskola törzstagjai közül kerül ki a doktori iskola vezetője és a programvezetők. Az OTDI szakmai tevékenységét az iskola vezetője és tanácsa szervezi. A szakmai testületekben az OTDI-t az iskola vezetője képviseli, akadályoztatása esetén helyettesítését az általa felkért programvezető vagy törzstag látja el. Az OTDI programjainak szakspecifikus tevékenységét a programvezetők irányítják.

(2) A doktori iskolában működő képzési és kutatási programok:

- 1. Oktatástörténet program
- 2. Nevelésszociológia program (ezen belül választható romológia specializáció)

1.

A doktori iskola vezetője

1.§ (1) Az OTDI vezetője az egyetemmel teljes idejű közalkalmazotti jogviszonyban álló, tudományos fokozattal rendelkező egyetemi tanár törzstagok közül választható.

(2) A doktori iskola vezetőjét a doktori iskolai törzstagok többségének a javaslatára, a KDHT támogatásával, az EDB választja. A doktori iskola vezetőjét a rektor nevezi ki legfeljebb ötéves időtartamra. A kinevezés többször is meghosszabbítható.

(3) A doktori iskola vezetője

- a) irányítja a doktori iskola tanácsának tevékenységét, felel a doktori iskola tanácsa által hozott döntések végrehajtásáért
- b) koordinálja a doktori iskola által folytatott szakmai tevékenységet,
- c) képviseli a doktori iskolát,
- d) javaslatot tesz a doktori tanácsnak a doktori iskola fejlesztésére,
- e) felel az Országos Doktori Tanács honlapján kötelezően megjelenítendő adatok és dokumentumok aktuális állapotáért.

2.

A OTDI Tanácsa

1.§ (1) Az OTDI Tanácsának működését az egyetemi és kari doktori szabályzat vonatkozó pontjai határozzák meg:

„5. § (1) A doktori iskola vezetőjének munkáját segítő testület a doktori iskola tanácsa, amelyet a doktori iskola törzstagjai választanak a doktori iskolán belül működő doktori programok vezetői, valamint a kar tudományos fokozattal rendelkező oktatói közül, tagjait pedig az EDB bízta meg és menti fel. (EDSZ)

8. § (1) A doktori iskola vezetőjének munkáját segítő testület a doktori iskola tanácsa, amelyet a doktori iskola törzstagjai választanak a doktori iskolán belül működő doktori programok vezetői, valamint a kar tudományos fokozattal rendelkező oktatói közül, tagjait pedig az EDB bízta meg és menti fel.

9. § A doktori iskola tanácsának elnöke a doktori iskola vezetője, szavazati jogú tagjai a programvezetők (doktori szakbizottság vezetők), valamint – a doktori iskolák belső szabályzatának megfelelően – meghatározott számú további oktatók. A doktori iskola tanácsának tanácskozási jogú tagja programonként 1 doktorandusz.

11. § A doktori iskola tanácsának munkáját az iskola vezetője által felkért titkár segíti.

12. § A doktori iskola tanácsának feladatai:

a) az iskola belső szabályzatának és követelményrendszerének kidolgozása az egyetemi és kari Doktori Szabályzattal összhangban, valamint a kari Szabályzatban foglaltak végrehajtása.

b) A doktoranduszok tanulmányi és kutatási tevékenységéhez szükséges infrastrukturális és szakmai feltételek felügyelete.

c) A szervezett képzés szerkezetének meghatározása, javaslattétel az oktatási foglalkozások meghirdetésére.

d) A doktori iskolára háruló adminisztratív és nyilvántartási kötelezettségek teljesítése.

e) A felvételi-, szigorlati- és bírálóbizottságok elnökeinek és tagjainak, valamint a fokozatszerzésre jelentkezők szigorlati tárgyainak kijelölése.

f) A doktori iskola vezetőjének személyében szükséges változások kezdeményezése, a javaslatoknak a MAB eljárási rendje szerinti előterjesztése a KDHT számára.

g) Az iskola akkreditált oktatóinak személyében történt változások kezdeményezése és a javaslatoknak a MAB eljárási rendje szerinti előterjesztése.

h) Indokolt esetben javaslattétel a KDHT-nak a doktoranduszok/doktorjelöltek jogviszonyának törlésére.

i) A BTK Kari Hivatal Doktori Iroda adminisztratív feladatai ellátásának ellenőrzése.

j) Az egyéni felkészülő mellé – az iskola programvezetői közül – konzulens felkérése.

k) A KDHT számára éves minőségbiztosítási jelentés elkészítése.

l) Döntés a predoktori állások betöltéséről.

m) Javaslattétel a KDHT döntéseire.

n) A KDHT által adott feladatok teljesítése.”

3.

Az OTDI Tanácsának működési keretei

1.§ (1) A doktori iskola szakmai tevékenységét a doktori iskola vezetője a doktori iskola tanácsának közreműködésével irányítja. A tanács munkáját titkár segíti, akit a doktori iskola vezetője kér fel, s aki nem oktatója a doktori iskolának. Javaslatait a doktori iskola tanácsa a KDHT és az EDB elé terjeszti.

(2) Az OTDI Tanácsának elnöke a doktori iskola vezetője, szavazati joggal rendelkező tagjai a programvezetők és a törzstagok. Tanácskozási joggal rendelkező tagjai a doktori iskola titkára, valamint a doktoranduszok két képviselője. Az elnököt, a programvezetőt távollétében helyettese szavazati joggal helyettesíti.

2.§ (1) A doktori iskola tanácsa az időszerű feladatoknak megfelelően, de félévenként legalább egyszer ülésezik. Az ülések összehívását a KDHT, az OTDI Tanácsának elnöke, ill. bármely szavazati jogú tagja kezdeményezheti. Az ülést az elnök hívja össze. A meghívót az írásos előterjesztésekkel együtt egy héttel az esedékesség előtt kell kiküldeni.

(2) Az ülés akkor döntésképes, ha szavazati jogú tagjainak 51 %-a jelen van. Az ülés állásfoglalásait általában nyílt szavazással hozza. Titkos szavazást kell elrendelni, ha a tanács valamely tagja kéri. Döntéshez a szavazatok 2/3-ot meghaladó aránya szükséges. (Az utóbbi követelmény felülvizsgálható, ha változik az iskola programjainak száma.) Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Szavazás esetén az elnök helyettese az elnök álláspontját képviseli.

(3) Az ülésekről jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvet a titkár állítja össze, az elnök hitelesíti.

4.

A OTDI Tanácsának feladata és hatásköre

1.§ (1) A OTDI Tanácsának feladata és hatásköre különösen:

1. Kidolgozza az iskola belső szabályzatát és követelményrendszerét az egyetemi és kari doktori szabályzattal összhangban.
2. Felügyeli a doktoranduszok tanulmányi és kutatási tevékenységéhez szükséges szakmai és infrastrukturális feltételek teljesülését.
3. Biztosítja a minőségbiztosítás korszerű elveinek érvényesítését; évente felülvizsgálja az OTDI minőségbiztosítási tervét.
4. A OTDI Tanácsa dönt az iskola anyagi eszközeinek felhasználásáról.
5. Javaslatozt tesz az iskola személyi állományának összetételére, változtatására, az iskola vezetőjének személyére, új oktatók, programok akkreditálására, a témavezetők személyére.

6. Meghatározza a szervezett képzés szerkezetét, az oktatási foglalkozások meghirdetését, a doktori szigorlat tárgyainak tematikáját.
- 7.
8. Dönt a témavezetést érintő kérdésekről; minden szemesztert megelőzően előterjeszti a szemeszter kurzustervét, dönt a kurzusok oktatóinak személyéről.
9. Javaslatot tesz a felvételi vizsgabizottságok összetételére, a doktorandusz hallgatók felvételére. Az ösztöndíjas helyek kari elosztását követően dönt a doktori iskola helyeinek belső elosztásáról. Az elosztás alapelve, hogy a folyamatos működés érdekében minden program évenként legalább egy ösztöndíjas helyet kaphasson.
10. Előterjesztést tesz a szakirányú továbbképzésben, ill. más doktori iskolában letett vizsgák beszámíthatóságáról.
11. Javaslatot tesz az egyéni felkészülés alapján fokozatszerzésre jelentkező pályázó fogadásáról, mellé a témavezetők közül felelőst jelöl ki.
12. Dönt a más doktori iskolából történő átjelentkezésekről.
13. Javaslatot tesz a doktori szigorlat tárgyairól, a szigorlati vizsgabizottság elnökéről és tagjairól; a fokozatszerzési eljárásra való jelentkezésről, az önálló tudományos munkásság elbírálásáról, a doktori értekezés előzetes vitájának igényéről, az értekezés opponenseiről és a bíráló bizottság összetételéről. A doktori értekezés nyilvános vitájának bíráló bizottságához titkárt jelöl ki. A fokozat odaítéléséről a KDHT javaslata nyomán az EDB dönt.

2.§ (1) Az OTDI Tanácsa az Egyetemi és Kari Habilitációs Szabályzattal összhangban ellátja a habilitációs eljárások előkészítését, az EHHB által engedélyezett nyilvános eljárás lefolytatásának szervezését; mind a habilitációs eljárásra bocsátás kérelmét, mind a cím odaítélésére vonatkozó kari javaslatot a KDHT terjeszti az EHHB elé.

(2) A hiteles hallgatói nyilvántartást a Tanulmányi Osztály, a pénzügyi nyilvántartást a Dékáni Hivatal és a Gazdasági Főigazgatóság végzi.

III. SZAKSPECIFIKUS KÖVETELMÉNYEK

1.§ A képzés elsősorban a következő mesterszakokra épül: neveléstudományi MA, romológia MA, tanári MA, andragógia MA.

A) FELVÉTELI ELJÁRÁS

1.

Általános felvételi feltételek:

1.§ (1) A KDSZ 27. § alapján a szervezett doktori képzésre azok a magyar és külföldi állampolgárok pályázhatnak, akik:

1. hazai vagy külföldi osztatlan/mesterképzésben legalább jó rendű oklevéllel rendelkeznek vagy azt a felvétel évében legkésőbb a beiratkozási időszak kezdetéig megszerzik;

2. legalább egy, államilag elismert középfokú „C” típusú (B2 szintű komplex) nyelvvizsgájuk van a KDHT által meghatározott nyelvek valamelyikéből.

(2) A felvételi eljárásra való jelentkezés további feltételeiről, a benyújtandó dokumentumokról minden évben felvételi hirdetmény jelenik meg, ami a PTE BTK honlapján és az OTDI honlapján is hozzáférhető.

(3) Az OTDI minden esetben kéri a jelentkezőtől tudományos (szakmai) önéletrajz és publikációs jegyzék benyújtását, valamint a tervezett kutatási téma minimum 5000, maximum 20 000 n terjedelmű leírását, kutatási terv elkészítését.

2.

Programspecifikus feltételek:

1.§ A felvételi vizsgán a jelentkezőknek általános neveléstudományi és a választott programnak megfelelő jártasságot, szakirodalmi és kutatás módszertani tájékozottságot kell tanúsítaniuk; emellett az oktatástörténet programra jelentkezőktől korszakokra vonatkozó általános történeti tájékozottságot, a nevelésszociológia programra jelentkezőktől általános szociológiai tájékozottságot, a romológia szakirányt választóktól kisebbségtudományi tájékozottságot vár el a felvételi bizottság.

3.

A felvételi eljárás pontozási rendszere:

1.§ (1) A felvételi eljárás során az alábbi pontok adhatók:

a.) oklevél jeles minősítése: 2 pont

b.) kettő meglévő – államilag elismert középfokú „C” típusú (B2 szintű komplex) vagy felsőfokú „C” típusú (C2 szintű komplex) – nyelvvizsga: 2 pont

c.) publikáció, konferencia-részvétel: 1-4 pont

d.) OTDK dolgozat: 1 pont; helyezés: 2 pont

e.) benyújtott kutatási terv: 1-10 pont

f.) szóbeli felvételi vizsga: 1-20 pont

Elérhető összpontszám: max. 40 pont.

(2) A felvételhez szükséges minimális pontszám: az elérhető pontszám 66%-a, azaz 27 pont.

B) KÉPZÉSI FORMÁK

1.

SZERVEZETT KÉPZÉS

1.§ (1) A képzési idő 6 félév. A doktorandusz hallgatói jogviszonya (melyen belül a képzés követelményeit hat – vagy amennyiben ezt a hallgató vállalja, hatnál több – aktív félév alatt teljesítheti) a képzési idő kétszereséig, 12 féléven át tarthat.

(2) A kurzusokon – hacsak az oktató és a hallgató másképp meg nem állapodik – fő szabály szerint kötelező a részvétel. A kurzusok anyagából a doktoranduszok minden szemeszter végén a programok sajátosságainak megfelelő vizsgát tesznek vagy creditszerző dolgozatot adnak be. Emellett minden hallgató rendszeres konzultációt folytat témavezetőjével – a hallgatónak jogában áll az iskola más oktatóival is konzultálni, s ezt a témavezetője illetve a programvezető javasolhatja is.

(3) Az ösztöndíjas hallgatót a Doktori Iskola a tanulmányi és kutatási kötelezettségek teljesítésén túl egyéb feladatokkal is megbízhatja, pl.: szervezési feladatok, egyes adminisztrációs teendők, kiadványozási munkálatok ellátása.

2.

Témavezetés

1.§ (1) A KDSZ a témavezetésről az alábbiakat határozza meg:

„14. § (1) A doktori iskola oktatói a szervezett képzés keretében témákat hirdethetnek meg. A

témavezető az a tudományos fokozattal rendelkező egyetemi oktató, illetve kutató, akinek témahirdetését a doktori iskola tanácsa jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek fokozatszerzésre való felkészülését. Egy doktorandusznak, illetve doktorjelöltnek egyidejűleg két témavezetője is lehet, amennyiben azt a doktori tanács jóváhagyja. A doktori értekezés címlapján a témavezető vagy a témavezetők nevét egyértelműen fel kell tüntetni.

(2) A témavezető

a) meghirdeti a doktori témát,

b) az ETR-ben teljesítésbejegyzéssel igazolja a doktorandusz kutatási feladatainak teljesítését,

c) évente írásban beszámol a doktori iskola vezetőjének a doktoranduszok teljesítményéről,

d) segíti a doktoranduszt a doktori értekezés, valamint a tudományos közlemények elkészítésében,

e) javaslatot tesz a doktorandusz oktatási és kutatási tervére, segíti azok megvalósítását.”

(2) A témavezetés a képzési idő alatt folyamatosan dokumentált tevékenység:

- a.) a téma megjelölése a témavezető részéről;
- b.) a téma OTDI Tanácsa általi jóváhagyása;
- c.) a téma kiírása, meghirdetése az OTDI honlapján és a www.doktori.hu honlapon;
- d.) a doktorandusz jelentkezése (az erre szolgáló űrlap letölthető a doktori iskola honlapjáról), majd felvétele az adott témára az OTDI Tanácsának döntése alapján;
- e.) a doktorandusz és a témavezető rendszeres konzultációja – a témavezető évente írásban beszámol az OTDI vezetőjének a doktorandusz teljesítményéről;
- f.) témavezetői nyilatkozat arról, hogy az értekezés elővitára ill. védésre bocsátható.

(3) Kettős témavezetésre is lehetőség van, amennyiben a kutatási téma szakmai szempontjai ezt indokolják. A témavezetők egyikét az OTDI Tanácsa felelős témavezetőként bízza meg.

(4) Témavezető-váltásra – írásban tett, alapos indoklással – szintén lehetőség nyílhat, ezt a témavezető vagy a doktorandusz is kezdeményezheti (az erre szolgáló űrlap az OTDI honlapjáról letölthető). A témavezető-váltást az OTDI Tanácsa hagyja jóvá.

3.

EGYÉNI FELKÉSZÜLÉS

1.§ (1) Az egyéni felkészülést a KDSZ az alábbiak szerint határozza meg:

„34. § (1) Az egyéni felkészülés célja, hogy a jelentős felsőoktatási intézményben oktatói és/vagy akadémiai kutatóintézetben kutatói gyakorlattal, valamint dokumentált tudományos teljesítménnyel rendelkező szakemberek számára lehetővé tegye a doktori fokozat megszerzését, szervezett doktori képzésben történő részvétel nélkül.

(2) Az egyéni felkészülő doktorjelölt mellé a doktori iskola tanácsa – az iskola programvezetői közül – konzulenszt kér fel, aki figyelemmel kíséri és segíti a jelölt felkészülését.

(3) Az egyéni felkészülők esetében a 33. § (4) bekezdés f) pontjában foglalt tanulmányi követelményt (a doktori iskolában szervezett képzésben szerzett abszolutórium) nem kell alkalmazni. (KDSZ)”

C) FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁS

1.§ A fokozatszerzési eljárásról a KDSZ az alábbiakban rendelkezik:

„33. § (1) A doktori képzést követően a doktori fokozatot külön fokozatszerzési eljárás keretében lehet megszerezni.

(2) A doktori fokozatszerzési eljárásban részt vevő a doktorjelölt. Doktorjelölt lehet az is, aki nem vett részt a doktori képzésben, a fokozatszerzésre egyénileg készült fel, feltéve, hogy mesterfokozatot szerzett és teljesítette a doktori képzés követelményeit. Amennyiben a

doktorandusz a doktori képzés ideje alatt megkezdi a fokozatszerzési eljárást, a hallgatói jogviszonya mellett egyidejűleg doktorjelölt is.

(3) A doktori fokozatszerzési eljárás kérelem alapján, jelentkezéssel és annak elfogadásával indul meg. Nem utasítható el annak a jelentkezése, aki a doktori iskolában sikeresen befejezte a doktori képzést. A jelentkezési lapon a pályázó egyúttal nyilatkozik arról is, hogy nincs folyamatban ugyanezen tudományágban doktori fokozatszerzési eljárása, illetve fokozatszerzési eljárásra való jelentkezését két éven belül nem utasították el, illetve két éven belül nem volt sikertelenül zárult doktori védése. A fokozatszerzési eljárás indításáról a tudományágban akkreditált doktori iskola tanácsa dönt. A Doktori Iroda a doktorjelöltreől törzslapot állít ki.

(4) A doktori fokozat megszerzésének feltételei:

a) jelen szabályzatban, valamint a doktori iskolák által meghatározott kötelezettségek teljesítése,

b) a doktori szigorlat eredményes letétele,

c) két idegen nyelv – a tudományterület műveléséhez szükséges – ismerete, valamint a nyelvtudás megfelelő igazolása,

d) önálló tudományos munkásság bemutatása cikkekkel, tanulmányokkal vagy más módon, művészeti (DLA) fokozat megszerzésének feltételeként önálló művészeti alkotótevékenység eredményeinek a művészeti ág sajátosságainak megfelelő bemutatása,

e) tudományos, illetve művészeti feladat önálló megoldása, értekezés, alkotás bemutatása, az eredmények nyilvános vitában történő sikeres megvédése,

f) a kar által kiadott abszolutórium, amely igazolja az előírt 180 kreditpont , illetve 36 havi képzés teljesítését. Az abszolutóriumot a kar a feltételek teljesítése esetén a hallgató kérésére (az MTMT-ben szereplő publikációs adatok ellenőrzése után, a doktori iskolavezető javaslata alapján) állítja ki.

(5) a) A doktorjelölti jogviszony megszűnik a fokozatszerzési eljárás lezárásával, továbbá akkor is, ha a doktorjelölt a jogviszony létesítésének napjától számított két éven belül nem nyújtotta be doktori értekezését. A doktorjelölt jogaira és kötelezettségeire egyebekben a hallgatói jogviszonyra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

b) A doktorjelölti jogviszony a Doktori Iskola Tanácsának határozatával az eljárás során azonnal megszüntethető, ha a jelöltreől bebizonyosodik, hogy – eredetiségnyilatkozatával ellentétben – benyújtott dolgozatában más szellemi alkotását sajátjaként tüntette fel vagy az értekezés elkészítésekor hamis vagy meghamisított adatokat használt.”

1.

Elővita (házi védeés)

1.§ A disszertáció első változatát a doktorandusz vagy doktorjelölt elővitán (házi védeésen) mutatja be. Az elővita megszervezését az OTDI Tanácsa akkor hagyja jóvá, ha a témavezető(k) írásban hozzájárul(nak) a dolgozat benyújtásához. Az elővita bizottságának összetétele: két előopponens és az elnök. Az elnök az OTDI oktatója, témavezetője vagy a

PTE-vel közalkalmazotti jogviszonyban álló, neveléstudományi PhD fokozattal rendelkező oktató.

2. A szigorlat

1.§ (1) A szigorlat feltétele a kutatásról készült disszertáció első változatának sikeres elővitája (házi védés).

(2) A doktori szigorlat teljesítése a doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárás része, a doktori eljárásban résztvevő személy tudományágában szerzett ismereteinek összefoglaló, áttekintő jellegű számonkérési formája. A doktori szigorlat – legkésőbb a fokozatszerzésre irányuló kérelem benyújtásától számított két éven belül – nyilvánosan, bizottság előtt kell letenni.

(3) A szigorlati vizsgabizottság legalább három tagból áll, amelyet a doktori iskola tanácsának a javaslatára a doktori tanács hoz létre. A szigorlati vizsgabizottság tagjainak tudományos fokozattal kell rendelkezniük. A szigorlati vizsgabizottság összeállításánál biztosítani kell, hogy legyen legalább egy olyan tagja, aki az Egyetemmel nem áll foglalkoztatási viszonyban (a Professor Emeritus az Egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban álló személynek minősül).

(4) A szigorlati vizsgabizottság elnöke csak egyetemi tanár, Professor Emeritus vagy habilitált egyetemi docens, habilitált főiskolai tanár lehet. A doktorandusz témavezetője nem lehet tagja a szigorlati vizsgabizottságnak.

2.§ (1) A szigorlati vizsgabizottság zárt ülésen, titkos szavazással, 1-5 közötti pontozással dönt a szigorlat elfogadásáról, amihez a bizottság jelenlévő tagjai által adható pontszámok 60%-a szükséges. Az eredményes szigorlat minősítése: summa cum laude (85% felett), cum laude (70-80% között), rite (70-60%). A szigorlat 60% alatti értékelése esetén a szigorlat eredménytelen. A szigorlat eredményét közvetlenül a szigorlat után ki kell hirdetni. A doktori szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni. A doktori védésre az eredményes doktori szigorlat után kerülhet sor.

(2) Eredménytelen doktori szigorlat esetén a vizsga a doktorjelölti jogviszony időtartama alatt egy alkalommal megismételhető, de erre legközelebb minimum fél év elteltével kerülhet sor. Két eredménytelen doktori szigorlat esetén az eljárást a doktori iskola sikertelennek tekinti és két éven belül nem engedélyezi új doktorjelölti jogviszony létesítését.

(3) A doktori szigorlat programspecifikus követelményeiről a Doktori Iskola a honlapjáról lehet tájékozódni. A szabályzatok értelmében a tematikát legalább egy hónappal a kitűzött szigorlat előtt a jelölt rendelkezésére kell bocsátani.

(4) A fokozatszerzési eljárás a disszertáció benyújtásával és megvédésével zárul.

3.§ (1) A PhD dolgozat releváns új eredményeket tartalmazó értekezés, melynek formai követelményei (leszámítva, hogy a PhD dolgozat terjedelmében azok többszöröse) a hazai akadémiai folyóiratok publikációs standardjaihoz igazodnak.

(2) A PhD dolgozat védeése nyilvános tudományos vita.

(3) Az értekezést nyomtatott formában (3 példány) és elektronikus formában is be kell nyújtani.

4.§ (1) A doktori értekezés benyújtásának feltétele, hogy a doktorjelöltnek nincs folyamatban ugyanezen tudományágban doktori fokozatszerzési eljárása, fokozatszerzési eljárásra való jelentkezését két éven belül nem utasították el, két éven belül nem volt sikertelenül zárult doktori védése vagy 5 éven belül nem vonták vissza doktori fokozatát. Ezen további feltételeknek való megfelelésről, továbbá arról, hogy a disszertáció önálló munka, az irodalmi hivatkozások egyértelműek és teljeseek, a doktorjelölt írásban nyilatkozik a doktori értekezés benyújtásakor illetve a fokozatszerzési eljárásra történő jelentkezéskor.

(2) A doktori értekezés benyújtásakor csatolni kell a témavezető nyilatkozatát arról, hogy a dolgozat nyilvános vitára bocsátását támogatja-e. (Ezt a nyilatkozatot a KDSZ 6/a. sz., *Témavezetői nyilatkozat a dolgozat benyújtásához* című formanyomtatványon kell benyújtani.)

5.§ (1) A bírálati eljárásról és a nyilvános vitáról a KDSZ az alábbiak szerint rendelkezik:

„38. § (1) A bírálóbizottságot a doktori iskola tanácsa jelöli ki, amely elnökből, a két bírálóból és további kettő tagból áll. A bizottság elnöke az Egyetem szakmailag illetékes egyetemi tanára vagy Professor Emeritusa. A bizottság minden tagja tudományos fokozattal rendelkezik. Egy bíráló és legalább egy tag külső szakember, aki nem áll az Egyetemmel foglalkoztatási jogviszonyban. Nem lehet a bizottság tagja a jelölt témavezetője. A bírálóbizottság összetételével szemben 8 napon belül a jelölt – kizárólag összeférhetetlenség vagy elfogultság esetén – a doktori tanácsnál írásban kifogást emelhet.

(2) A két bíráló a doktori tanács felkérésére az értekezés benyújtásától számított, a szorgalmi időszakra eső két hónapon belül írásos bírálatot készít az értekezésről és nyilatkozik, hogy javasolja-e annak nyilvános védésre kitűzését. A bírálatok és a válaszok elkészülte után az értekezés nyilvános vitáját két hónapon belül meg kell szervezni. Az értekezés csak két támogató javaslat esetén bocsátható nyilvános vitára. Ha az egyik bíráló javaslata nemleges, a doktori tanács harmadik bírálót is felkér. Ebben az esetben a bíráló bizottság tagjainak száma hatra emelkedik. Két elutasító bírálat vagy sikertelen védés esetén legkorábban két év elteltével nyújtható be új értekezés, új bírálati eljárásban. Ugyanabban a doktori témában új bírálati eljárás legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető.

(3) A bírálatban részletezni kell az értekezés tartalmi és formai erényeit, hibáit, külön kitérve arra, hogy a tézisekben ismertetett, a jelölt által elért új, saját tudományos eredmények elfogadhatók-e. A bírálóknak nyilatkozniuk kell arról, hogy javasolják-e az értekezés elfogadását és a doktori fokozat megítélését a jelöltnek. A bírálatban kérdéseket lehet intézni a jelölthöz.

(4) A bírálatokat 3 példányban kell elkészíteni és a szakmailag illetékes doktori iskola tanácsának kell megküldeni. A jelölt a bírálatokat írásban kézhez kapja, az azokban feltett kérdésekre legalább 15 nappal a nyilvános vita előtt írásban válaszol.

(5) Az értekezést a két támogató bírálat beérkezésétől számított szorgalmi időszakra eső két hónapon belül kell nyilvános vitára bocsátani. A doktori iskola és a Doktori Iroda gondoskodik arról, hogy az értekezésbe, a bírálatokba és a válaszokba a bírálóbizottság tagjai betekintést nyerhessenek.

39. § (1) A vitát a bizottság elnöke vezeti.

(2) A nyilvános vita kezdetén az elnök megállapítja a határozatképességet, amelyhez a bíráló bizottság legalább négy tagjának, köztük legalább egy külső szakember jelenléte szükséges. A

vita akkor folytatható le, ha legalább az egyik bíráló jelen van és a másik bíráló írásban nyilatkozott, hogy a kérdéseire adott válaszokat elfogadja.

(3) A nyilvános vita keretében a jelölt szabad előadásban ismertetheti értekezésének téziseit, majd a bírálók írásos, illetve a bizottsági tagok, a bírálók és a jelenlévők felmerülő kérdéseire válaszol. A doktorjelölt kérelmére, a bírálóbizottság támogató véleménye alapján és a doktori tanács jóváhagyásával zárt védés tartható, ha a doktori értekezés szabadalmi eljárással érintett vagy nemzetbiztonsági okból minősített adatot tartalmaz.

(4) A vita elnök általi lezárása után a bizottság zárt ülésen, titkos szavazással, (amelyre az egyetemi doktori szabályzat 1-5 közötti pontozást ajánl) pontozással dönt az értekezés elfogadásáról, amihez a bizottság jelenlévő tagjai által adható pontszámok 60 %-a szükséges.

Az eredményesen megvédett értekezés minősítése: summa cum laude (85 % felett), cum laude (71-85 %), rite (60 %-70 %). Az értekezés 60 % alatti értékelése esetén az értekezés megvédése eredménytelen. Az elnök a nyilvános vita eredményét a szavazás után nyilvánosan kihirdeti és indokolja.

(5) A védésről és a bizottság döntéséről jegyzőkönyvet kell felvenni. A doktori szigorlat és védés eredményéről – a doktorjelölt kérelmére – igazolást adható ki. Az igazolás nem jelenti a doktori fokozat odaítélését, ennek tényét az igazolásban rögzíteni kell.

(6) Két elutasító bírálat vagy sikertelen védés esetén új eljárás leghamarabb a sikertelen védéstől számított két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető.

(7) A fokozatszerzési eljárást az értekezés benyújtását követő egy éven belül be kell fejezni.

(8) A doktori fokozat a doktori tanács határozata alapján vonható vissza, amennyiben megállapításra kerül, hogy a doktori fokozat odaítélésének feltételei nem teljesültek.”

D) HABILITÁCIÓS ELJÁRÁS

1.§ Az OTDI-re is érvényes szabályzatok közül a habilitációs eljárások rendjét, a habilitált doktori cím megszerzésének feltételeit a PTE EHSZ és a PTE BTK Habilitációs Szabályzata határozza meg.

A PTE EHSZ dokumentuma itt található:

http://www.pte.hu/files/tiny_mce/File/szabalyzatok/48mell-habilitaciosszabalyzat20130620.pdf

A PTE BTK Habilitációs Szabályzata az alábbi honlapon található:

<http://www.btk.pte.hu/menu/113/107>

Kelt: Pécs, 2013. június 26.

**Ambrusné Prof. Dr. Kéri Katalin s.k.
OTDI iskolavezető**

Záradék:

- Jelen szabályzat a BTK Kari Tanácsa a 239. ülésén 961/2013. (VI. 26.) számú határozatával került elfogadásra.
- Jelen szabályzat módosítását a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Kari Tanácsa 2013. október 16-i ülésén a 982/2013. (X. 16.) számú kari tanácsi határozatával fogadta el. A módosított szabályzat a Kari Tanács által történő elfogadás napján lép hatályba.

Dr. Fischer Ferenc s.k.
dékán